

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
Αχαρνών 2, 10432 Αθήνα, Τηλ. 210-2124331, Fax: 210-2124524**

**Αθήνα, 31-3-2021
Αριθμ. Πρωτ.: 296/63572**

Προς:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΘΕΜΑ: «Αποζημίωση παραγωγών της Περιφερειακής Ενότητας Ηλείας λόγω ζημιών από την κακοκαιρία ΜΗΔΕΙΑ»

ΣΧΕΤ: **Η Ερώτηση 4491/24-2-2021**

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσε ο Βουλευτής **κ. Μ. Κατρίνης**, σας πληροφορούμε τα εξής:

Όσον αφορά τις καλυπτόμενες ζημιές που προξενήθηκαν τον μήνα Φεβρουάριο του έτους 2021 (16 και 17 Φεβρουαρίου 2021) από τους παγετούς του φαινομένου «Μήδεια» σε καλλιέργειες εσπεριδοειδών καθώς και, σε φυλλώδη λαχανικά και γενικά σε χειμερινά κηπευτικά, σε πατατοκαλλιέργειες κ.λπ., σημειώνεται ότι διενεργήθηκαν οι απαραίτητες επισημάνσεις από τις γεωτεχνικές υπηρεσίες του ΕΛ.Γ.Α., έγιναν 293 αναγγελίες και υποβλήθηκαν 1.433 δηλώσεις ζημιάς εκ μέρους των παραγωγών. Το έργο των εξατομικευμένων εκτιμήσεων για τις παραπάνω ζημιές έχει ξεκινήσει και είναι σε εξέλιξη. Επισημαίνεται ότι, την παρούσα χρονική περίοδο το έργο των εκτιμήσεων διενεργείται από κλιμάκιο 10 γεωτεχνικών του Υποκαταστήματος ΕΛ.Γ.Α. Πάτρας, ενώ τις επόμενες ημέρες το Υποκατάστημα θα στελεχωθεί από την Κεντρική Διοίκηση με επιπλέον 15 εκτιμητές για την έγκαιρη ολοκλήρωση των εκτιμήσεων και κατά επέκταση των αποζημιώσεων.

Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με τον ανωτέρω Κανονισμό του ΕΛ.Γ.Α., στους περιορισμούς και στους όρους της ασφαλιστικής κάλυψης των ζημιών που αναφέρονται στο κεφάλαιο «Χρονικοί Περιορισμοί», διευκρινίζεται ότι δεν καλύπτονται ασφαλιστικά οι ζημιές που προξενούνται πριν από ή μετά τις ημερομηνίες που καθορίζονται για κάθε είδος και ποικιλία. Συγκεκριμένα, όσον αφορά στα εσπεριδοειδή και, ειδικότερα, στις ομφαλοφόρες ποικιλίες (μέρλιν, ναβαλίνες κ.λπ.) όλων των περιοχών της χώρας, η ασφαλιστική τους κάλυψη είναι μέχρι τις 15 Φεβρουαρίου του 2021, εκτός από τις όψιμες ποικιλίες, όπως βαλάντσια, LANE LATE, οναλ Καλαβρίας κ.λπ., για τις οποίες δεν ισχύουν χρονικά όρια λήξης της ασφαλιστικής κάλυψης των ζημιών.

Για όλες τις παραπάνω ζημιές που προξενήθηκαν στις καλλιέργειες το 2021 μετά την ολοκλήρωση των εκτιμήσεων θα κοινοποιηθούν τα πορίσματα και θα ακολουθήσει η καταβολή των αποζημιώσεων στους ασφαλιστικά ενήμερους παραγωγούς.

Συγκεκριμένα, επισημαίνεται ότι, μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας των εκτιμήσεων και της οριστικοποίησης του πορίσματος, καθώς και της επεξεργασίας των στοιχείων από το αρχείο ΟΣΔΕ, το οποίο αποστέλλεται στον ΕΛ.Γ.Α. από τον ΟΠΕΚΕΠΕ εντός του φθινοπώρου εκάστου χρόνου, ακολουθεί η καταβολή των αποζημιώσεων στους παραγωγούς που έχουν υποβάλει τη Δήλωση Καλλιέργειας/Εκτροφής (ΔΚ/Ε) και έχουν καταβάλει τις ασφαλιστικές υποχρεώσεις που απορρέουν από τη ΔΚ/Ε.

Ειδικότερα, για τις καλλιέργειες όπως, χειμερινά κηπευτικά, πατάτες κ.λπ. όπου οι χρόνοι φύτευσης συνδέονται με το ΟΣΔΕ έτους 2020 (δηλαδή οι φυτεύσεις έχουν πραγματοποιηθεί το 2020) οι καταβολές των αποζημιώσεων, εφόσον είναι εφικτό, εκτιμάται ότι θα πραγματοποιηθούν στα τέλη της Άνοιξης-αρχές καλοκαιριού του τρέχοντος έτους. Για δε τις καλλιέργειες και ποικιλίες των οποίων οι χρόνοι φύτευσης συνδέονται με το ΟΣΔΕ του 2021, η κοινοποίηση των πορισμάτων και η καταβολή των αποζημιώσεων θα πραγματοποιηθεί μετά την επεξεργασία του αρχείου ΟΣΔΕ έτους 2021, το οποίο αποστέλλεται στον ΕΛ.Γ.Α. από τον ΟΠΕΚΕΠΕ εντός του Φθινοπώρου εκάστου χρόνου, όπως ορίζεται από τις προβλεπόμενες διαδικασίες.

Επιπρόσθετα από το προαναφερόμενο αίτιο (παγετός, χιονοπτώσεις) του φαινομένου «Μήδεια» ζημιές πραγματοποιήθηκαν και σε φυτικό κεφάλαιο δενδρωδών καλλιεργειών της Περιφερειακής Ενότητας Ηλείας οι οποίες εντάσσονται σε προγράμματα Κρατικών Οικονομικών Ενισχύσεων (ΚΟΕ) και αποζημιώνονται μέσω του Κρατικού Προϋπολογισμού. Το έργο των καταγραφών για τις παραπάνω ζημιές θα διενεργηθεί σύντομα για να προσδιοριστεί με ακρίβεια το μέγεθος των ζημιών. Ήδη έγινε μια πρώτη προεκτίμηση των ζημιών σύμφωνα με τον Κανονισμό Κρατικών Οικονομικών Ενισχύσεων και για αυτές τις ζημιές έγιναν 14 αναγγελίες και υποβλήθηκαν 181 αιτήσεις ζημιάς. Στην συνέχεια για τις ανωτέρω ζημιές (αρμοδιότητας ΚΟΕ πρώην ΠΣΕΑ), εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις των Κρατικών Οικονομικών Ενισχύσεων και εγκριθεί το σχετικό πρόγραμμα από τα εμπλεκόμενα Υπουργεία Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων και Οικονομικών, θα καταβληθούν οι σχετικές ενισχύσεις μέσω του Κρατικού Προϋπολογισμού.

Όσον αφορά στην ανάγκη στήριξης των αγροτών της Περιφερειακής Ενότητας (Π.Ε.) Ηλείας που επλήγησαν από τα περιοριστικά μέτρα πρόληψης για την αποτροπή εξάπλωσης του κορωνοϊού, πρέπει καταρχάς να επισημανθεί ότι ο ρόλος του αγροτικού κλάδου εν γένει θεωρείται ιδιαίτερα σημαντικός στη διαμόρφωση του νέου αναπτυξιακού προτύπου της χώρας, καθώς είναι ένας κλάδος με μεγάλα περιθώρια ανάπτυξης, δεδομένου ότι η χώρα μας κατέχει σημαντικά συγκριτικά πλεονεκτήματα για την ανάπτυξή του.

Ο δε τομέας των οπωροκηπευτικών αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους τομείς του αγροτικού κλάδου και από τους πλέον δυναμικά αναπτυσσόμενους με εξωστρεφή προσανατολισμό, αυξάνοντας συνεχώς το μερίδιο συμβολής του στο εθνικό ΑΕΠ. Πληροφοριακά αναφέρεται ότι σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία ΟΣΔΕ του έτους 2020, στην Περιφερειακή Ενότητα Ηλείας καλλιεργούνται 23.578,10 στρέμματα με πορτοκάλια και 2.677,90 στρέμματα με μανταρίνια σε σύνολο 319.367,70 στρεμμάτων πορτοκαλιών και μανταρινιών που καταγράφονται πανελλαδικά. Επίσης, σύμφωνα με τα στοιχεία του ΟΣΔΕ έτους 2020, στην Περιφερειακή Ενότητα Ηλείας:

- το σύνολο των κηπευτικών υπό κάλυψη και υπαίθρια ανέρχεται σε 4.059,55 εκτάρια.
- η καλλιέργεια του καρπουζιού ανέρχεται σε 1.622,67 εκτάρια.
- η καλλιέργεια πατάτας κατανέμεται ως εξής: φθινοπωρινή πατάτα 329,77 εκτάρια, ανοιξιάτικη πατάτα 1.277,51 εκτάρια και καλοκαιρινή πατάτα 56,56 εκτάρια.

Η πολιτική στον τομέα των οπωροκηπευτικών ασκείται μέσα από τις συλλογικές δομές (Ομάδες Παραγωγών, Οργανώσεις Παραγωγών, Ενώσεις Οργανώσεων Παραγωγών, Διεπαγγελματικές Οργανώσεις), σύμφωνα με το ισχύον ενωσιακό και εθνικό πλαίσιο.

Είναι για αυτό σκόπιμη η δραστηριοποίηση όλων των παραγωγών μέσα από αυτές, διότι οι Οργανώσεις Παραγωγών με τη συμμετοχή τους στα Επιχειρησιακά Προγράμματα επιτυγχάνουν σημαντική βελτίωση της ανταγωνιστικότητας, εκσυγχρονισμό των παραγωγικών τους μονάδων, αύξηση του όγκου παραγωγής και υψηλής ποιότητας παραγόμενα αγροτικά προϊόντα, καθώς μπορούν να υλοποιήσουν δράσεις που περιλαμβάνονται στους παρακάτω στόχους:

- προγραμματισμός της παραγωγής
- αναδιάρθρωση των καλλιεργειών των μελών τους με στόχο την ποιοτική βελτίωση των προϊόντων τους,
- προώθηση των προϊόντων τους
- μείωση του κόστους παραγωγής,
- προστασία του περιβάλλοντος (ενίσχυση σε ποσοστό μέχρι και 60% από την Ευρωπαϊκή Ένωση)
- μέτρα πρόληψης και διαχείρισης κρίσεων (απόσυρση από την αγορά - δωρεάν διανομή- ενίσχυση σε ποσοστό 100% από την Ευρωπαϊκή Ένωση υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις του κοινοτικού πλαισίου).

Τα Επιχειρησιακά Προγράμματα Οργανώσεων Παραγωγών Οπωροκηπευτικών αποτελούν σημαντικό χρηματοδοτικό εργαλείο για τη βιωσιμότητα των αγροτικών εκμεταλλεύσεων και τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας, συμβάλλοντας θετικά στην αύξηση της εξωστρέφειας των ελληνικών αγροτικών προϊόντων. Επιπλέον, ενσωματώνουν δράσεις προστασίας περιβάλλοντος, ενάντια στις δυσμενείς επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής.

Στην Π.Ε. Ηλείας έχουν αναγνωριστεί πέντε Οργανώσεις Παραγωγών με προϊόν τα πορτοκάλια.

Σε κάθε περίπτωση, σε τέτοιες περιόδους κρίσεων, που προκλήθηκαν ως απόρροια της υγειονομικής κρίσης στον πρωτογενή τομέα, ο ρόλος των συλλογικών δομών, όπως είναι οι Διεπαγγελματικές Οργανώσεις, οι Συνεταιρισμοί κ.ά., οφείλει να είναι ουσιαστικός και παρεμβατικός και να δίνει λύσεις στα προβλήματα του αγροτικού κλάδου.

Επισημαίνεται ότι το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων έχει ενθαρρύνει το «χτίσιμο» συλλογικοτήτων, προκειμένου να επιτευχθούν οι αναγκαίες οικονομίες κλίμακος, ώστε οι παραγωγοί να μπορούν να πετύχουν υψηλότερη τιμή στο προϊόν τους, μειωμένες τιμές στις εισροές, καλύτερες συμβουλευτικές υπηρεσίες και δυνατότητα να κλείσουν συμφέρουσες συμβάσεις με τους προμηθευτές.

Σημειωτέα είναι η υπογραφή της αριθμ. 2745/328012/24-12-2019 (Β 4761) απόφασης του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Καθορισμός των αναγκών θεμάτων και λεπτομερειών για την εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 53, 54, 56, και 58 του ν. 4647/2019 (Α 204), σχετικά με τις Διεπαγγελματικές Οργανώσεις σε εθνικό επίπεδο στους τομείς της παρ. 2 του άρθρου 1 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 1308/2013», με την οποία ορίζονται οι προϋποθέσεις, η διαδικασία και τα δικαιολογητικά αναγνώρισης των Εθνικών Διεπαγγελματικών Οργανώσεων (Ε.Δ.Ο.) και διευκρινίζεται το καθεστώς ελέγχου τους. Παράλληλα, θεσπίζεται το κυρωτικό πλαίσιο, προκειμένου να αντιμετωπίζονται αποτελεσματικά τυχόν παραβάσεις, ενώ τίθενται συμπληρωματικά μέτρα εφαρμογής του σχετικού ενωσιακού κανονισμού αναφορικά με συμφωνίες, αποφάσεις και εναρμονισμένες πρακτικές των Εθνικών Διεπαγγελματικών Οργανώσεων.

Περαιτέρω, τη βούληση του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για την ενίσχυση της αγροτικής επιχειρηματικότητας μέσω των υγιών συλλογικοτήτων αποτυπώνει και η νομοθετική πρωτοβουλία για τους Συνεταιρισμούς (Ν.4673/2020, ΦΕΚ Α' 52). Ειδικότερα, με τον συγκεκριμένο νόμο παρέχονται, μεταξύ άλλων, αυξημένες δυνατότητες στα μέλη των αγροτικών συνεταιρισμών ώστε, μέσω των διατάξεων του καταστατικού που εκείνα θα ορίσουν, να διαμορφώσουν το κατάλληλο γι' αυτούς πλαίσιο λειτουργίας του Αγροτικού Συνεταιρισμού ως ιδιωτικής και αυτόνομης επιχειρήσεως, η οποία θα έχει πρόσβαση σε όλες τις επιχειρηματικές δραστηριότητες που δεν αλλοιώνουν τον αγροτικό χαρακτήρα της. Παράλληλα, προς επίλυση του παγίου προβλήματος χρηματοδότησης της λειτουργίας των Αγροτικών Συνεταιρισμών, ενισχύεται η δυνατότητα συμμετοχής μελών –

επενδυτών, χωρίς όμως ο Αγροτικός Συνεταιρισμός να αλλοτριώνεται ως θεσμός της αγροτικής οικονομίας.

Στο πλαίσιο της ενίσχυσης της αγροτικής επιχειρηματικότητας μέσω των υγιών συλλογικοτήτων, το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων πέτυχε την εκκίνηση της «Εθνικής Ένωσης Αγροτικών Συνεταιρισμών» (ΕΘ.Ε.Α.Σ.). Η συγκεκριμένη, ιδιαιτέρως σημαντική εξέλιξη συνιστά την υλοποίηση των όσων ορίζει το άρθρο 38 του προαναφερθέντος Ν. 4673/2020 που προβλέπει την ίδρυση ενός ενιαίου φορέα, γεγονός που αποτέλεσε πάγιο και διαρκές αίτημα των συνεταιρισμένων αγροτών για τη σύσταση μίας εθνικής συντονιστικής οργάνωσης των Αγροτικών Συνεταιρισμών, με στόχο την επανένωση του συνεταιριστικού κινήματος κάτω από έναν ενιαίο και ισχυρό φορέα, ο οποίος θα αναλάβει την εκπροσώπησή τους τόσο σε εγχώριο όσο και σε διεθνές επίπεδο.

Περαιτέρω, αναφέρεται ότι, λόγω των έκτακτων συνθηκών που έχουν δημιουργηθεί από την εξάπλωση του κορωνοϊού, σύμφωνα με την αριθ. C(2020) 1863 final/19.3.2020 Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, το σχέδιο της οποίας τέθηκε σε κατεπείγουσα διαβούλευση μεταξύ των κρατών μελών, θεσπίζεται προσωρινό πλαίσιο για τα μέτρα κρατικών ενισχύσεων που αποσκοπούν στη στήριξη της οικονομίας, το οποίο θα επιτρέπει στα κράτη μέλη να στηρίζουν τις επιχειρήσεις που αντιμετωπίζουν δυσκολίες λόγω της έξαρσης της νόσου COVID-19, διατηρώντας παράλληλα την ακεραιότητα της εσωτερικής αγοράς της ΕΕ και εξασφαλίζοντας ισότιμους όρους ανταγωνισμού.

Ειδικότερα, η συνολική ενίσχυση, σύμφωνα με την 5^η τροποποίηση του προσωρινού πλαισίου, δεν υπερβαίνει τις 270.000 ευρώ ανά επιχείρηση που δραστηριοποιείται στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας ή τις 225.000 ευρώ ανά επιχείρηση που δραστηριοποιείται στην πρωτογενή παραγωγή γεωργικών προϊόντων. Η ενίσχυση μπορεί να χορηγείται με τη μορφή άμεσων επιχορηγήσεων, φορολογικών πλεονεκτημάτων και πλεονεκτημάτων πληρωμών ή με άλλες μορφές, όπως επιστρεπτές προκαταβολές, εγγυήσεις, δάνεια και ίδια κεφάλαια, με την προϋπόθεση ότι η συνολική ονομαστική αξία των εν λόγω μέτρων δεν υπερβαίνει το συνολικό ανώτατο όριο των 270.000 ευρώ ή των 225.000 ευρώ ανά επιχείρηση. Όλα τα αριθμητικά στοιχεία που χρησιμοποιούνται, είναι ακαθάριστα, δηλαδή προ της αφαίρεσης φόρων ή άλλης επιβάρυνσης.

Ως εκ τούτου, το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, στο πλαίσιο της κυβερνητικής πολιτικής για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της νόσου COVID-19 στον πρωτογενή τομέα, σχεδιάζει τη λήψη μέτρων στήριξης της πρωτογενούς παραγωγής της χώρας, σύμφωνα με το προσωρινό πλαίσιο λήψης μέτρων κρατικών ενισχύσεων για τη στήριξη της οικονομίας που θέσπισε η προαναφερθείσα αριθμ. C(2020)1863 final της 19.03.2020 Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, εξετάζοντας κάθε φορά τις περιπτώσεις στη βάση των στοιχείων που κατατέθηκαν από τους ενδιαφερόμενους φορείς και των περιορισμών που θέτει το ανωτέρω πλαίσιο, αλλά και τις δημοσιονομικές δυνατότητες της χώρας, προκειμένου να λάβει τα κατάλληλα μέτρα.

Συγκεκριμένα, με βάση την Ανακοίνωση της Επιτροπής, εκδόθηκε, μεταξύ άλλων, η αριθμ.1338/312351/6-11-2020 ΚΥΑ με θέμα «Χορήγηση κρατικών ενισχύσεων στους τομείς: α) της επιτραπέζιας Ελιάς ποικιλίας Καλαμών, β) του πρώιμου Καρπουζιού χαμηλής κάλυψης, γ) της ανοιξιάτικης Πατάτας, δ) των θερμοκηπιακών καλλιεργειών Κρήτης σε Τομάτες, Αγγούρια και Μελιτζάνες, και λεπτομέρειες εφαρμογής Προσωρινού Πλαισίου με βάση την Ανακοίνωση της Επιτροπής της 19/03/2020 C(2020)1863 final (Προσωρινό Πλαίσιο), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει» (Β' 4937), προϋπολογισμού 37.970.046€. Ο ΟΠΕΚΕΠΕ την 23^η-12-2020 ολοκλήρωσε την πληρωμή κρατικών ενισχύσεων με τη μορφή άμεσης επιχορήγησης στους προαναφερόμενους τομείς σε 21.465 δικαιούχους καταβάλλοντας συνολικό ποσό 33.531.652,10 ευρώ.

Σχετικά με την ενίσχυση του όψιμου καρπουζιού και της φθινοπωρινής πατάτας στην Ηλεία, επισημαίνεται ότι το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων υπέβαλε αίτημα στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή για χορήγηση ενίσχυσης στους τομείς : α) Θερινού

Καρπουζιού χαμηλής κάλυψης, β) της καλοκαιρινής και φθινοπωρινής Πατάτας, γ) των θερμοκηπιακών καλλιεργειών σε Τομάτες και Αγγούρια σε όλη την επικράτεια εξαιρουμένης της Κρήτης, με βάση την Ανακοίνωση της Επιτροπής της 19/03/2020 C(2020)1863 final (Προσωρινό Πλαίσιο), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, το οποίο και εγκρίθηκε. Εκκρεμεί η έγκριση από το Υπουργείο Οικονομικών για την ενίσχυση του προϋπολογισμού του ΥΠΑΑΤ για τη χορήγηση της εν λόγω κρατικής ενίσχυσης.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΣΠΥΡΙΔΩΝ-ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΔΙΒΑΝΟΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

Βουλευτή κ. Μ. Κατρίνη